

Salacgrīvas pievārtē tapusi stiklašķiedras izstrādājumu ražotne

Salacgrīva šogad kļuvusi par vienu ražotni bagātāka. Pilsētas pievārtē Valmieras ielā **Jāņa BERGA SIA SB Fiber** uzcēlusi ēku, kurā iekārto stiklašķiedras ražotni. Ēkā ir arī biroja telpa un noliktava. Iecere īstenota, iesniedzot projektu biedrībā *Jūrkante* un iegūstot 35 000 eiro atbalstu LEADER programmā. Tas gan šobrīd ir noslēguma fāzē – vēl jānokārto dažas formalitātes, lai nodotu būvi ekspluatācijā. Uzņēmējs ir ieinteresēts to izdarīt pēc iespējas drīzāk, lai piešķirtais līdzfinansējums atgrieztos viņa kontā. Jānis atzīst, ka ceļš no ieceres līdz rezultātam nav bijis viegls. Tas prasīja gan vairāk laika, gan līdzekļu, nekā sākotnēji bija plānots. Bet, ja ir pārliecība par savu ideju un mērķis, tad nepietrūkst arī motivācijas pārvarēt šķēršļus un, tā teikt, iet līdz uzvarai.

Salacgrīvietis Jānis Bergs uzskata – lai veiksmīgi piesaistītu LEADER finansējumu uzņēmējdarbības attīstībai, jātic savai iecerei un jābūt pilnībā pārliecinātam par mērķi, ko vēlies sasniegt

Pirmais pasūtījums jau saņemts

Uzņēmējs pievēršties stiklašķiedras izstrādājumu ražošanai nolēmis, jo materiāls ir ļoti perspektīvs, tam ir nākotne un, viņaprāt, pieprasījums tikai augs. – *Pirms uzsākt projektu, braucām pie citiem uzņēmējiem, skatījāmies, kā notiek ražošana. Par darba trūkumu nesūdzējās neviens, – secina Jānis. Šim kompozītmateriālam ir ļoti daudz labu, iekārojamo īpašību. Tas ir stingrs un izturīgs, bet viegls. Noturīgs pret dažādu dabas apstākļu un laika zoba iedarbību – nav jāuztraucas par koroziju un to, ka materiālu varētu izbalināt saule. Izgatavotais izstrādājums labi kalpos gan saldā, gan sālā ūdenī utt. Piedevām ražot no stiklašķiedras var ļoti daudz dažādu lietu, praktiski jebko. Jānis šobrīd vēl domā, kam tieši pievērsties. Piemēram, vietējie jautājumi, vai ražotnē būs iespējams atjaunot laivas. Pirmais pasūtījums jau tiek veikts. Tas saņemts no Selvina Novicka, ar kuru Jānis sadarbojas citos projektos. Selvina SIA NOBE veiksmīgi startēja institūta BIOR izsludinātajā konkursā – tā uzdevums bija uzmeistarot zivju skaitīšanas žogu, uz kura montēs jauna tipa zivju skaitītāju. Šī konstrukcija tiks izgatavota jaunuzcēltajās ražošanas telpās. Jāpiebilst, ka ierīce skaitīs vietējos lašveidīgos Salacā. Kādas iekārtas bija jāiegādājas, lai iz-*

pildītu pasūtījumu? Jānis teic, ka kompozītmateriālu izstrādājumu ražošana ir roku darbs, ko var veikt ar rokas instrumentiem, kas jau ir viņu rīcībā. Viņš gan piebilst, ka iekārtas noderētu ražošanai lielākos apjomos. Ar laiku tādas varētu iegādāties. Uzņēmējs pieļauj, ka atbalstu tam varētu piesaistīt, piedaloties kādā no nākamajām LEADER kārtām.

Runājot par projekta gaitu, salacgrīvietis atzīst, ka tā īstenošanas termiņu nedaudz kavē – finišs bija paredzēts pērnā gada beigās. Jārēķinās, ka naudas devēji no atbalsta summas atvilks pāris procentu šoda naudas. Taču tas nav nekā ārkārtējs. Šāda situācija radās, jo iecere nebija vienkārša. Pērn noslogoti bija gan projektētāji, gan būvnieki. Vēl stiklašķiedras ražotnes iecere bija jānodod publiskai apspriešanai. Nebija viegli izveidot elektrības pieslēgumu. Vajadzēja projektu, iepirkuma konkursu un papildu 5000 eiro. – *Faktiski sanāca, ka bija jāveic divas būvniecības, – secina sarunbiedrs.*

Šobrīd tiek gaidīts sausāks laiks, lai varētu pabeigt arī ražotnes apkārtnes sakārtošanu – iecerēts uzlikt bruģīti, iesēt zāli. Parāli meklē arī darbiniekus – paredzēts izveidot piecas jaunas darbavietas. Šobrīd

jau atrasti divi ražošanas speciālisti. Visticamāk, ka vēl kādu speciālistu piesaistīt nebūs viegli. Jānis spriež, ka varbūt šajā ziņā attīstīt uzņēmējdarbību Salacgrīvā ir sarežģītāk nekā tuvāk Rīgai. Taču ražot un nopelnīt var arī mazpilsētā.

Pirms rakstīt projektu, jāizvērtē vēlmes un iespējas

Jānim ir liela pieredze, īstenojot sabiedriskos projektus. To bijis tik daudz, ka pats vairs neskaita. Piemēram, viņa darba rezultāts ir sporta un atpūtas laukums pie Salacas. Jāpiebilst, ka tā pilnveidošanai atbalstu saņēmis arī šajā *Jūrkantes* konkursa kārtā. Liks bruģi un apgaismojumu, turpinot krastā veidot atpūtai piemērotu vidi. Lai gan salacgrīvietis ir pievērsies uzņēmējdarbības projektiem, iesāko viņš novārtā pamest negrasās. Sabiedriskos projektos priekšrocība ir tā, ka finansējumu saņem avansā. Savukārt uzņēmējdarbības ieceres jāuzsāk ar savu finansējumu un tikai pēc veiksmīga noslēguma var saņemt iedalīto līdzfinansējumu. Var ņemt kredītu, taču Jānis šoreiz izvēlējās iztikt ar saviem līdzekļiem. Droši vien varēša-

na atrast finansējumu ir pirmais pārbaudījums uzņēmēja spējai iecerēto novest līdz galam. Jānis gan zina par gadījumiem, kur projekts tiek uzrakstīts un apstiprināts, bet beigās cilvēks no tā atsakās. Tas diez ko nepatīk tiem, kuri paliek *aiz svītras*, respektīvi – viņu iesniegumus neatbalsta finansējuma trūkuma dēļ. Labi vienīgi, ka nauda atgriežas *Jūrkantes* makā un nonāk pie tiem, kas to ir reāli gatavi likt lietā.

Nereti Jānim palīdzību projektu rakstīšanā lūdz citi. Gadās, ka viņi vēlas, lai pasaka priekšā ne tikai to, kā, bet arī kādam mērķim piesaistīt naudu. Tā nav labākā pieeja. Pašam jābūt skaidrai idejai par to, ko vēlies izdarīt un sasniegt, un mērķis nevar būt finansējums. Ja nav dziļas intereses par jomu, kurā gatavojies strādāt, kur gan radīsies apņēmība iesākt pabeigt? – *Jābūt ticībai un pārliecībai, ka tiešām to vēlies, – uzskata salacgrīvietis. Nebūs tā, ka uzrakstīsi projektu un viss būs gatavs nākamajā dienā uz pusdienlaiku. Ir jāreķinās, ka no pieteikuma līdz noslēgumam paies gadi divi. Jāiegulda ne tikai līdzekļi, bet arī pūles un laiks. Katram vajadzētu sev godīgi atbildēt, vai viņš ir tam gatavs.*

Paša pieredze ir tāda, ka projekts neizbēgami prasīs vairāk, nekā sākotnēji plānots. Jānis sākotnēji lēsa, ka stiklašķiedras izstrādājumu ražotnes būve izmaksās kādus 50 tūkstošus eiro. Vēl nav veikti gala aprēķini, bet jau šobrīd skaidrs, ka izmaksas procesā pieaugušas apmēram par trešdaļu. Viens no iemesliem ir tas, ka jāveic izmaiņas sākotnējā projektā. Cerēt, ka būvniecības gaitā izdosies kaut ko ietaupīt un izdarīt lētāk, ir diezgan naivi, lai kā censtos ekonomēt. Un runa nav tikai par neparedzamiem izdevumiem, bet arī par pašu vēlmi kaut ko mainīt, lai rezultāts būtu labāks. Piemēram, sākotnēji domāts ražotnes telpas sildīt ar radiatoriem, beigās izvēlēta siltā grīda. Cilvēki mēdzot kritizēt projektētāju darbu, bet Jānis uzskata, ka tas nav gluži korekti. Neko nav iespējams uzprojektēt tā, ka nebūtu vajadzīgas izmaiņas. – *Uz papīra viss izskatās labi, bet dzīvē saproti – vajag kaut ko pamainīt. Šajā ziņā ar LEADER nav nepārvaramu problēmu – tiek pieļautas saprātīgas korekcijas. Galvenais, lai tiktu izpildīts norādītais mērķis.*

Lindas TAURIŅAS teksts un foto

Ko no administratīvi teritoriālās reformas gaida Alojās pusē

Izskatās, ka cilvēki jau paguruši no sarunām par iecerēto administratīvi teritoriālo reformu. Aptaujā par to, ko no tās gaida alojieši, atsaucās tikai 37 respondenti un starp viņiem bija arī pa kādam no visa novada teritorijas. Maz, bet tomēr papētīsim viņu atbildes. Tik stiprs *jā!* (81% no balsojušajiem) pārmaiņām nebija teikts neviens no laikraksta organizētām aptaujām. Lai paliek, kā ir, uzskata 16,2%, bet 2,7% nezina, ko atbildēt. Vienaldzīgo nebija. Uz jautājumu, kādu teritoriālo dalījumu atbalstāt, vien 16,7% atbildēja, ka novadam vajadzētu saglabāt patstāvību. Teju līdzīgi balsis sadalījās, sakot, ka Alojās novadam jāapvienojas ar Limbažu (44,4%), vai arī tika ieteikts cits variants (38,9%). Visbiežāk kā cits minēta Valmiera, bija arī viedoklis, ka Alojās novads varētu apvienoties ar Salacgrīvas.

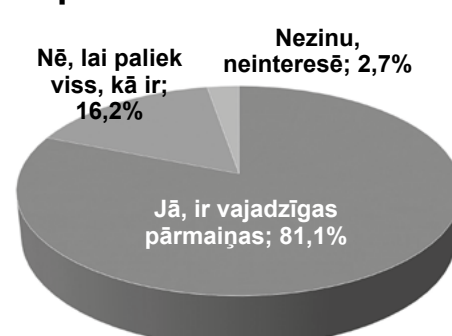
Iepriekšējo, pirms 10 gadiem notikušo administratīvi teritoriālo reformu respondenti novērtē zemu: 29,7% tai liek vieninieku, 27% – divnieku, trijnieku atkal 29,7%. Kāds ielicis arī pa četrniekam (10,8%) un piecniekam (2,7%). Pašvaldības darba vērtējumam konkrēti Alojās pilsētā un pagastā vieninieku likuši 24,3%,

MAF Mediju atbalsta fonds

tikpat divnieku. Trijnieku izvēlējušies 35,1%, četrnieku – 10,8% un piecnieku 5,4%. Savukārt tās darbam kopumā liktas šādas atzīmes: 1 – 18,9%, 2 – 35,1%, 3 – 29,7%, 4 – 10,8%, 5 – 5,4%. Redzot šo vērtējumu, kas, saprotams, ir subjektīvs, prātā nāk teiciens par nepateicību kā pašlaules algu...

Kādus ieguvumus no iecerētās reformas sagaida aptaujas dalībnieki? Viņuprāt, novadi būs līdzvērtīgāki pēc teritorijas lieluma, iedzīvotāju skaita un spējīgāki veikt tiem paredzētās funkcijas. Tik mazs novads kā Alojās nevar pastāvēt. Respondenti cer, ka jaunajā novadā nebūs uzpūstas štata vietas, samazināsies administratīvais aparāts. Mazāk tērēs nodokļu maksātāju naudu pašvaldības darbinieku/deputātu atalgojumam, atlicinot to pašvaldības teritoriju attīstībai. Vairāk domās

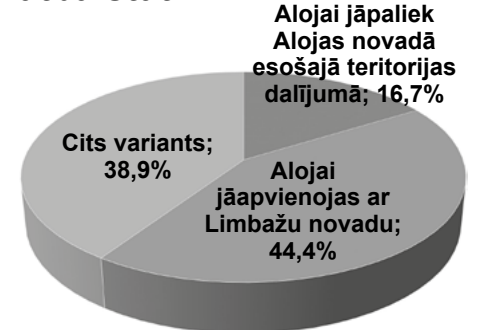
Vai jauna administratīvi teritoriālā reforma ir nepieciešama?

par iedzīvotājiem. Kā plusu viņi min mainīto deputātu sastāvu un partiju dalījumu – beigšoties mūžīgie kašķi par varu, kas piedzīvoti Alojās novadā. Lielā novadā vieglāk piesaistīt finansējumu un kvalificētus speciālistus. Uzņēmēji nevilks *deķi* katrs uz savu pusi.

Pie zaudējumiem minēts, ka būs vajadzīgs laiks, kamēr pārkārtos administrāciju, saskaņos normatīvos dokumentus, izveidos saprotamu sistēmu. Būs neskaid-

Kādu teritoriālo dalījumu atbalstāt?

rības, nekonkrētība, apjukums. Iedzīvotāji attālināsies no politikas, zudīs komunikācija ar pašvaldību, lēmēji būs tālāki un svešāki. Daļa pašvaldības darbinieku zaudēs darbu. Pieaugs migrācija. Aloja kļūs par nomali.

Tā nu mēs mēģinām zilēt nākotni kafijas biezumos un cerēt uz labvēlīgām pārmaiņām, bet tikmēr Saeimas namā turpinās debātes, kā pārzīmēt Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas izveidoto novadu karti.

Sagatavoja Regīna TAMANE